

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 133/2020 van 11 december 2020

Betreft: Ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 januari 2002 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid* (CO-A-2020-134)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Frank Vandenbroucke, minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid ontvangen op 22/10/2020; Gelet op de bijkomende toelichting bij het ontwerp ontvangen op 10/11/2020; op 12/11/2020 en op 24/11/2020;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 11 december 2020 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid (hierna de aanvrager) verzoekt om het advies van de Autoriteit aangaande een ontwerp van koninklijk besluit *tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 januari 2002 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid* (hierna het ontwerp).

Context en voorgaanden

2. Artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid* (hierna KSZ-wet) stipuleert:
"Onder de voorwaarden en volgens de modaliteiten die Hij bepaalt, kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit op voorstel van het Beheerscomité van de Kruispuntbank en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, het geheel of een gedeelte van de rechten en plichten voortvloeiend uit deze wet en haar uitvoeringsbesluiten uitbreiden tot andere personen dan de instellingen van sociale zekerheid¹. Deze personen worden in het netwerk² ingeschakeld in de mate van de uitbreiding waartoe wordt beslist."
3. Aan voormeld artikel 18 KSZ-wet werd uitvoering gegeven in (o.a.) het KB van 16 januari 2002 *tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en de Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid* (hierna het KB van 16 januari 2002).

¹ Artikel 2, 2°, van de KSZ-wet definieert 'instellingen van sociale zekerheid' als volgt:

"a) de openbare instellingen van sociale zekerheid, andere dan de Kruispuntbank, alsmede (de federale overheidsdiensten) die met de toepassing van de sociale zekerheid zijn belast;

b) de meewerkende instellingen van sociale zekerheid, dat wil zeggen de instellingen van privaatrecht, andere dan de sociale secretariaten voor werkgevers (en de tarifieringsdiensten van de apothekersverenigingen), die erkend zijn om mee te werken aan de toepassing van de sociale zekerheid;

(...)".

² Artikel 2, 9°, van de KSZ-wet definieert het 'netwerk' als volgt:

"het geheel bestaande uit de sociale gegevensbanken, de Kruispuntbank en het Rijksregister, eventueel uitgebreid overeenkomstig artikel 18."

Artikel 2, 5°, van de KSZ-wet definieert het 'sociale gegevensbanken' als volgt:

"de gegevensbanken waarin de sociale gegevens door of voor rekening van de instellingen van sociale zekerheid worden bewaard."

Zie ook: <https://www.ksz-bcss.fgov.be/nl/over-de-ksz/opdrachten/structuur-van-het-netwerk>.

Immers, ingevolge de diverse staatshervormingen werden heel wat federale bevoegdheden overgedragen aan Gemeenschappen en Gewesten. Voor zover de overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten voor het uitvoeren van hun opdrachten die betrekking hebben op de aangelegenheden vermeld in artikel 2 van het KB van 16 januari 2002³ op systematische wijze nood hebben aan persoonsgegevens van instellingen van sociale zekerheid, kunnen ze op hun verzoek en mits akkoord van het Beheerscomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (hierna KSZ), na beraadslaging van het IVC⁴, verzoeken om tot het netwerk van de sociale zekerheid toe te treden.

4. Zoals op het federale niveau het beheer van sommige sectoren van de sociale zekerheid gezamenlijk wordt waargenomen door een openbare instelling van sociale zekerheid én private instanties, de 'meewerkende instellingen van sociale zekerheid' (zie voetnoot 1)⁵, zal zulks zich

³ Het betreft volgende aangelegenheden:

"1° de sociale vorming, de sociale promotie en beroepsomscholing en -bijscholing;

2° de arbeidsbemiddeling;

3° de programma's voor wedertewerkstelling van de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen of van de daarmee gelijkgestelde personen;

4° de toepassing van de normen betreffende tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten;

5° het beleid betreffende de zorgenverstrekking in en buiten de verplegingsinrichtingen, de verstrekkingen van geestelijke gezondheidszorg in de verplegingsinrichtingen buiten de ziekenhuizen, de zorgverstrekkingen in oudereninstituten, met inbegrip van de geïsoleerde geriatriediensten, en de zorgverstrekkingen in geïsoleerde diensten voor behandeling en revalidatie;

6° de gezondheidsopvoeding alsook de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg;

7° het gezinsbeleid met inbegrip van alle vormen van hulp en bijstand aan gezinnen en kinderen;

8° het beleid inzake maatschappelijk welzijn;

9° het beleid inzake mindervaliden, met inbegrip van de beroepsopleiding, de omscholing en de herscholing van mindervaliden;

10° het bejaardenbeleid;

11° het jeugdbeleid en de jeugdbescherming, met inbegrip van de sociale bescherming en de gerechtelijke bescherming;

12° de sociale huisvesting;

13° het onderwijs;

14° de permanente opvoeding, de voorschoolse vorming in de peuterspeelplaatsen en de post- en parascolaire, artistieke, intellectuele, morele en sociale vorming;

15° het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkingen;

16° de sociale hulpverlening aan gedetineerden met het oog op hun sociale re-integratie;

17° de bescherming van het leefmilieu;

18° het afvalstoffenbeleid;

19° de waterproductie en watervoorziening;

20° de distributie en het plaatselijk vervoer van elektriciteit;

21° de openbare gasdistributie;

22° het gemeenschappelijk stads- en streekvervoer;

23° het ondersteunen en begeleiden van overheidsdiensten en openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid bij het verwezenlijken van projecten inzake administratieve vereenvoudiging, e-government en informatie- en communicatietechnologie;

24° de gezinsbijslagen."

⁴ De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het Informatieveiligheidscomité.

⁵ "Het beheer van sommige sectoren van de sociale zekerheid wordt gezamenlijk waargenomen door een openbare instelling van sociale zekerheid en private instanties, de "meewerkende instellingen van sociale zekerheid". De bevoegdheden van die sectoren worden vaak als volgt geregeld: de openbare instelling van sociale zekerheid is belast met de controle en soms ook met de vaststelling van de rechten en de meewerkende instellingen van sociale zekerheid zijn belast met de uitbetaling van de uitkeringen." (zie <https://www.ksz-bcss.fgov.be/nl/over-de-ksz/opdrachten/structuur-van-het-netwerk>, onder 'secundaire netwerken': bv. het netwerk van de verzekeringsinstellingen/ziekenfondsen of het netwerk van de kinderbijslagfondsen).

eveneens voordoen op het niveau van de Gemeenschappen en Gewesten voor sommige aan hen overgedragen bevoegdheden.⁶

Het ontwerp dat voorligt, wil dienvolgens naast de 'overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en de Gewesten' ook aan diens 'meewerkende instellingen van privaatrecht' de mogelijkheid bieden om tot het netwerk toe te treden voor zover ook zij systematisch nood zouden hebben aan persoonsgegevens van instellingen van sociale zekerheid voor hun opdrachten kaderend in de aangelegenheden vermeld in artikel 2 van het KB van 16 januari 2002 (zie voetnoot 3). Daartoe vult het voorliggend ontwerp het KB van 16 januari 2002 overal waar sprake is van 'openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten' aan met diens 'meewerkende instellingen van privaatrecht'. Voor het overige laat het ontwerp het KB van 16 januari 2002 onverlet.

5. Hoewel het ontwerp, met deze eerder beperkte tekstuele aanvulling van het KB van 16 januari 2002, als dusdanig niet onmiddellijk betrekking lijkt te hebben op een concrete verwerking van persoonsgegevens, zoals in het formulier voor het aanvragen van het advies meermaals wordt herhaald, mag artikel 3 van het KB van 16 januari 2002 niet over het hoofd worden gezien.

In toepassing van artikel 18 KSZ-wet zullen de door de Koning in artikel 3, §1, van het KB van 16 januari 2002 opgelijste artikelen van de KSZ-wet⁷, ingevolge het ontwerp, ook van toepassing worden op deze 'meewerkende instellingen van privaatrecht' van de Gemeenschappen en Gewesten bij toetreding tot het netwerk. Het is in deze lijst van artikelen vooral artikel 5 KSZ-wet dat daarbij in het oog springt (artikel 3, §1, tweede lid, van het KB van 16 januari 2002): de toepassing van dit artikel heeft voor gevolg dat de gegevens⁸ die de tot het netwerk toegetreden instellingen nodig hebben voor hun opdrachten inzake welbepaalde aangelegenheden uit artikel 2 van het KB van 16 januari 2002⁹, door de KSZ zullen

⁶ Na bevraging terzake verwijst de aanvrager naar de Brusselse en Waalse verzekeringsinstellingen die in het domein van de gezondheidszorg en de hulp aan personen met een handicap een deel van de opdrachten van o.m. de ziekenfondsen overnemen (zie Ordonnantie van 21 december 2018 *betreffende de Brusselse verzekeringsinstellingen in het domein van de gezondheidszorg en de hulp aan personen* en het Waals decreet van 1 oktober 2020 *betreffende de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en houdende wijziging van het Waalse Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid*).

⁷ Het betreft de artikelen 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 24, 25, 26, 28, 34, 46 en 53 KSZ-wet. Met uitzondering van artikel 5, waren al deze artikelen reeds sinds 2002 in deze lijst in het KB van 16 januari 2002 opgenomen. Artikel 5 werd aan deze lijst toegevoegd ingevolge het KB van 19 september 2019 tot wijziging van het KB van 16 januari 2002.

⁸ Ingevolge artikel 3, §2, 2°, van het KB van 16 januari 2002 worden met 'sociale gegevens' gelijkgesteld: "*de gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten van de tot het netwerk behorende overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten*", ingevolge het ontwerp uitgebreid tot diens meewerkende instellingen van privaatrecht (m.a.w. alle door deze instellingen verwerkte (persoons)gegevens).

⁹ Het betreft een selectie van de aangelegenheden uit artikel 2 van het KB van 16 januari 2002, meer bepaald:

1° de sociale vorming, de sociale promotie en beroepsomscholing en –bijscholing;

2° de arbeidsbemiddeling;

3° de programma's voor wedertewerkstelling van de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen of van de daarmee gelijkgestelde personen;

4° de toepassing van de normen betreffende tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten;

7° het gezinsbeleid met inbegrip van alle vormen van hulp en bijstand aan gezinnen en kinderen;

8° het beleid inzake maatschappelijk welzijn;

9° het beleid inzake mindervaliden, met inbegrip van de beroepsopleiding, de omscholing en de herscholing van mindervaliden;

10° het bejaardenbeleid;

worden ingezameld voor opslag in de Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming (hierna DW AM&SB).

6. De Autoriteit en diens rechtsvoorganger, de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, formuleerden reeds eerder adviezen inzake ontwerpen van KB tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, in toepassing van artikel 18 KSZ-wet, meer bepaald:

- advies nr. 13/1999 van 12 april 1999 en
- advies nr. 99/2019 van 3 april 2019.

7. De belangrijkste bemerkingen inzake het laatst voorgelegde ontwerp van KB tot wijziging van het KB van 16 januari 2002, zoals vermeld in advies nr. 99/2019, luiden:

"De Autoriteit is van oordeel dat de voorgelegde ontwerpen van koninklijk besluit voldoende waarborgen kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft op voorwaarde dat volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd:

- (...)
- *duiding bij de lijst van nieuwe Gemeenschaps- en Gewestaangelegenheden vermeld in artikel 1, b) van het ontwerp 'uitbreiding netwerk' welke aanleiding kunnen geven tot toetreding tot het netwerk van de sociale zekerheid van terzake bevoegde instellingen; inzonderheid hun link met de sociale zekerheid (zie randnummer 11).*

Hoewel de Autoriteit zich bewust is van het nut en de nood aan degelijk (beleidsondersteunend) onderzoek in het kader van de sociale zekerheid/sociale bescherming en de meerwaarde die de DW AM&SB terzake biedt, is zij niettemin van oordeel dat zo spoedig mogelijk werk moet worden gemaakt van een degelijk reglementair kader voor de DW AM&SB, inzonderheid in mate waarin de scope ervan ook ingevolge de voorgelegde ontwerpen van koninklijk besluit wordt uitgebreid. Er worden momenteel immers onvoldoende waarborgen geboden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkene betreft daar voor de DW AM&SB en de daarmee gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens een aantal essentiële elementen (zoals vereist krachtens artikelen 6.3. AVG, 8 EVRM en 22 Grondwet) in het reglementair kader ontbreken, inzonderheid:

- *welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde (zie randnummers 16 tot 18 en 26);*
- *duidelijke opgave van de te verwerken types of categorieën van persoonsgegevens (zie randnummers 29 tot 32);*

13° het onderwijs;

15° het beleid inzake onthaal en integratie van inwijkelingen;

24° de gezinsbijslagen.

- *precisering van de opslagperiode van de persoonsgegevens in de DW AM&SB (zie randnummer 36);*
- *aanduiding als dusdanig van de verwerkingsverantwoordelijke van de DW AM&SB (zie randnummer 39).*

In afwachting van de uitwerking van een degelijk reglementair kader voor de DW AM&SB, zoals hiervoor beschreven, adviseert de Autoriteit om in artikel 3 van het KB van 16 januari 2002 de met 'sociale gegevens' gelijk te stellen 'gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten van de tot het netwerk behorende overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten' te begrenzen tot die 'gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid' (zie randnummer 29)."

8. De Autoriteit stelt vast dat in zekere mate (weliswaar niet in de tekst van het KB zelf, maar in een Verslag aan de Koning) gehoor werd gegeven aan haar vraag om bijkomende duiding bij de uitgebreide lijst van Gemeenschaps- en Gewestaangelegenheden waarvoor de bevoegde instellingen¹⁰ -bij systematische nood aan persoonsgegevens van instellingen van sociale zekerheid- kunnen verzoeken om toetreding tot het netwerk, meer bepaald in het Verslag aan de Koning bij het KB van 19 september 2019 *tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 januari 2002 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid*.¹¹
9. De Autoriteit stelt, langs de andere kant, vast dat evenwel nog géén werk werd gemaakt van een degelijk regelgevend kader¹² voor de DW AM&SB, inzonderheid in mate waarin de omvang ervan ook ingevolge het thans voorgelegde ontwerp wordt uitgebreid (cf. supra).

¹⁰ Zoals reeds toegelicht, wordt de hiervoor in aanmerking komende groep van instellingen door het thans voorliggende ontwerp uitgebreid tot de 'meewerkende instellingen van privaatrecht' (naast de openbare instellingen van de Gemeenschappen en de Gewesten).

¹¹ Zo wordt in het Verslag aan de Koning o.a. verduidelijkt dat voor de levering van nutsvoorzieningen, alsook openbaar vervoer, vaak sociale tarieven worden gehanteerd en zulks op basis van gegevens van bepaalde instellingen van sociale zekerheid. Ook in de onderwijssector heeft met nood aan persoonsgegevens van instellingen van sociale zekerheid, bv. voor het berekenen van studietoelagen of inschrijvingsgelden. Het Verslag aan de Koning licht ook toe dat met 'ondersteunen en begeleiden van instanties bij het verwezenlijken van projecten inzake administratieve vereenvoudiging, e-government en informatie- en communicatietechnologie' o.m. wordt verwezen naar de opdrachten van de dienstenintegratoren van de deeltentiteiten (de Vlaamse VDI, het Brusselse FIDUS en de Waalse BCED), die steeds vaker tussenkomen bij mededelingen van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid aan organisaties van de deeltentiteiten.

¹² Er is onduidelijkheid omtrent het beoogde doeleinde van de DW AM&SB en de daartoe in te zamelen categorieën van persoonsgegevens. Er wordt ook nergens opgave gedaan van de maximale bewaartermijn van in de DW AM&SB opgeslagen persoonsgegevens. Het is tevens onduidelijk wie de verwerkingsverantwoordelijke is.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

10. Zoals in randnummer 5 reeds werd toegelicht, heeft het ontwerp een impact op de omvang en inhoud van de DW AM&SB. Immers, in toepassing van artikel 18 KSZ-wet, zullen de door de Koning in artikel 3, §1, van het KB van 16 januari 2002 opgelijste artikelen van de KSZ-wet, waaronder artikel 5 KSZ-wet, ook van toepassing worden op de 'meewerkende instellingen van privaatrecht' van de Gemeenschappen en Gewesten bij toetreding tot het netwerk. De toepassing van dit artikel heeft voor gevolg dat de gegevens die de tot het netwerk toegetreden instellingen nodig hebben voor hun opdrachten inzake welbepaalde aangelegenheden uit artikel 2 van het KB van 16 januari 2002, door de KSZ kunnen worden ingezameld voor opslag in de DW AM&SB.
11. Aangezien de Autoriteit vaststelt dat, sinds haar opmerkingen dienaangaande in haar advies nr. 99/2019, geen werk werd gemaakt van een degelijk regelgevend kader voor de DW AM&SB (waarvan de omvang ingevolge het ontwerp nóg uitbreidt), dringt ze aan op spoedige implementatie van haar eerdere bedenkingen terzake, welke hieronder in herinnering worden gebracht.

Regelgevend kader van de Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming

12. Artikel 5 van de KSZ-wet stipuleert o.m.: *"De Kruispuntbank verzamelt sociale gegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming"*.
In de praktijk worden deze ingezamelde gegevens sinds ruim 20 jaar permanent opgeslagen in de DW AM&SB waarbij de omvang van deze databank in de loop van de tijd gestaag toenam.¹³

¹³ "De Datawarehouse Arbeidsmarkt werd in 1999 opgezet in het kader van een Agora-project van de toenmalige Dienst voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele Aangelegenheden, het huidige Federale Wetenschapsbeleid (BELSPO). Op vraag van een aantal socialezekerheidsinstellingen werd een datawarehouse gecreëerd waarin de administratieve data waarover zij beschikken permanent worden opgeslagen. (...) Bij de start van dit project waren zes instellingen betrokken: RIZIV, RKW (huidige FAMIFED), RSVZ, RSZ, RSZPPO (daarna DIBISS en nu deel van de RSZ) en de RVA. (...) Zie dienaangaande ook advies van het Sectoraal comité van de Sociale Zekerheid (rechtsvoorganger van het Informatieveiligheidscomité) nr. 01/01 van 6 februari 2001 betreffende de creatie van een "Datawarehouse Arbeidsmarkt" met het oog op de mededeling door de Kruispuntbank van geaggregeerde standaardtabellen voor wetenschappelijke doeleinden (<https://www.ksz-bcss.fgov.be/nl/beraadslagingen/advies-voor-2002/adviezen-2001>).

Vanaf 2003 werd het aantal participerende instellingen sterk uitgebreid. (...) Volgende instellingen leveren sindsdien eveneens data: FOD SZ, FAO en FBZ (nu Fedris), NIC, POD MI, RJV, FPD, VDAB/ACTIRIS/Forem/ADG, RR, AHOVOKS, Op die manier is het gezichtsveld van het Datawarehouse Arbeidsmarkt (...) verruimd tot allerlei vormen van inactiviteit. (...) Dit resulteerde in 2003 in een naamsverandering, namelijk (...) Datawarehouse Arbeidsmarkt en Sociale Bescherming." (zie https://www.ksz-bcss.fgov.be/nl/dwh/dwh_page/content/websites/datawarehouse/about/historiek.html).

13. Door het, bij koninklijk besluit, van toepassing verklaren van artikel 5 van de KSZ-wet op (o.a.)¹⁴ een (onbepaald) aantal instellingen (uitgebreid bij het ontwerp) bevoegd voor een waaier van gemeenschaps- en gewestaangelegenheden (zie artikel 3, §1, tweede lid, van het KB van 16 januari 2002), kunnen de (sociale)¹⁵ gegevens van voornoemde instellingen worden opgenomen in de DW AM&SB, waarvan de omvang dienvolgens weerom wordt uitgebreid.
14. De Autoriteit stelt daarbij vast dat de praktijk (de Kruispuntbank als beheerder van een steeds uitdijende permanente databank (DW AM&SB) van (ook bijzondere categorieën¹⁶ van) persoonsgegevens) niet meer strookt met de inhoud van artikel 5 van de KSZ-wet (de Kruispuntbank als facilitator van gegevensstromen en intermediaire organisatie bij het ter beschikking stellen van sociale gegevens voor onderzoek).
15. De Autoriteit is zich bewust van het nut en de nood aan degelijk (beleidsondersteunend) onderzoek in het kader van de sociale zekerheid/sociale bescherming en de meerwaarde die de DW AM&SB terzake biedt, maar herinnert eraan dat -in navolging van een samenlezing van artikel 8 EVRM, artikel 22 van de *Grondwet* en artikel 6.3 van de AVG- elke overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling worden de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven.¹⁷
16. Gelet op het voorgaande, is de Autoriteit van oordeel dat artikel 5 van de KSZ-wet, in samenlezing met (o.a.)¹⁸ artikelen 2 en 3 van het KB van 16 januari 2002, zoals deze zullen worden uitgebreid ingevolge het ontwerp (in uitvoering van artikel 18 van de KSZ-wet), bezwaarlijk kan worden gekwalificeerd als een 'voldoende precieze wettelijke bepaling', waarvan in voorgaand randnummer sprake. De belangrijkste pijnpunten worden hierna toegelicht.

¹⁴ Hetzelfde gebeurde ook in het KB van 4 maart 2005 *tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor wat betreft hun opdrachten inzake het recht op maatschappelijke dienstverlening, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*.

¹⁵ Ingevolge artikel 3, §2, 2°, van het KB van 16 januari 2002 worden met 'sociale gegevens' gelijkgesteld: *"de gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten van de tot het netwerk behorende overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten"* (m.a.w. alle door deze instellingen verwerkte (persoons)gegevens).

¹⁶ Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG.

¹⁷ Zie DEGRAVE, E., *"L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

¹⁸ Zie voetnoot 13.

Wat het doeleinde van de DW AM&SB betreft

17. Artikel 5 van de KSZ-wet definieert het doeleinde van de DW AM&SB als volgt: *"het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming"*.
18. Ingevolge artikel 11 van de IVC-wet¹⁹ werd in voormeld artikel 5 *"sociale zekerheid"* vervangen door *"sociale bescherming"* zonder dat daarbij enige indicatie of definitie wordt gegeven van wat hieronder moet worden verstaan, terwijl de KSZ-wet in artikel 2, 1° wel een definitie geeft voor *"sociale zekerheid"*.
Deze wijziging van artikel 5 lijkt ontegensprekelijk een uitbreiding van de scope van de DW AM&SB tot doel te hebben, maar bepaalt deze niet duidelijk.
19. Een dergelijke ruime en bovendien onduidelijke formulering biedt uiteraard zeer weinig houvast voor de betrokkenen wiens gegevens in de DW AM&SB zullen terechtkomen.
20. De Autoriteit is dan ook van oordeel dat het aldus geformuleerde doeleinde niet beantwoordt aan het krachtens artikel 5.1.b) AVG vereiste welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinde.

Wat de in de DW AM&SB op te nemen (categorieën van) persoonsgegevens betreft

21. Artikel 5 van de KSZ-wet vermeldt *"sociale gegevens van de instellingen van sociale zekerheid"* als de (in de DW AM&SB) te verzamelen, samen te voegen en op te slagen (persoons)gegevens. In artikel 2, 4° van de KSZ-wet worden *"sociale gegevens"* als volgt gedefinieerd: *"alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid"*.
Artikel 3, §2, 2° van het KB van 16 januari 2002, leert ons dat, naast de hiervoor gedefinieerde sociale gegevens, ook andere gegevens kunnen worden gelijkgesteld met sociale gegevens: voor de overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten - ingevolge het ontwerp nog aangevuld met hun 'meewerkende instellingen van privaatrecht'- worden kennelijk alle gegevens (zonder enige beperking) die deze instellingen nodig hebben in het kader van hun opdrachten binnen de aangelegenheden vermeld in artikel 3, §1, tweede lid van het KB van 16 januari 2002 (zie voetnoot 9), met sociale gegevens gelijkgesteld. De Autoriteit veronderstelt dat toch niet alle door deze instellingen verwerkte persoonsgegevens

¹⁹ Wet van 5 september 2018 tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG).

nodig zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid, of nog relevant zijn voor onderzoek inzake sociale zekerheid/sociale bescherming.

De Autoriteit is van oordeel dat in artikel 3 van het KB van 16 januari 2002 (zoals het zal worden gewijzigd door het ontwerp) de met 'sociale gegevens' gelijk te stellen 'gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten van de tot het netwerk behorende overheidsdiensten, openbare instellingen en meewerkende instellingen van privaatrecht van de Gemeenschappen en Gewesten' dienen te worden begrensd tot die 'gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid'; zulks alleszins tot een gebeurlijke aanpassing/uitbreiding van artikel 5 van de KSZ-wet kan worden gerealiseerd.

Ze merkt daarenboven op dat het niet aan de Koning toekomt om het in de wet gedefinieerde 'sociale gegevens' naar eigen goeddunken in te vullen en uit te breiden.

22. De onduidelijkheid en het gebrek aan begrenzing in de huidige formulering laat niet toe een duidelijk zicht te krijgen op de (types of categorieën van) persoonsgegevens die uiteindelijk in de DW AM&SB zullen worden opgeslagen en verwerkt, waardoor deze tekort schiet op het vlak van transparantie en voorzienbaarheid van de beoogde gegevensverwerkingen.
23. In de mate dat 'onderzoek nuttig voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming' nood heeft aan meer en andere dan enkel 'sociale gegevens', dringt een terzake gerechtvaardigde aanvulling/wijziging van (artikel 5 van) de KSZ-wet zich op.

Wat de bewaartermijn van de gegevens in de DW AM&SB betreft

24. De Autoriteit stelt vast dat, noch in artikel 5, noch elders in de KSZ-wet, een bewaartermijn wordt voorzien voor de in de DW AM&SB opgeslagen persoonsgegevens.
25. In het licht van artikel 6.3 van de AVG (in samenlezing met artikel 8 EVRM en artikel 22 *Grondwet*), dringt de Autoriteit erop aan om in de KSZ-wet een dergelijke maximale bewaartermijn te voorzien, of minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn te bepalen.

Wat de verwerkingsverantwoordelijke van de DW AM&SB betreft

26. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de verwerkingsverantwoordelijke diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
27. Hoewel de Kruispuntbank de DW AM&SB kennelijk beheert²⁰, vermeldt artikel 5, §3, van de KSZ-wet: *"Voor de toepassing van dit artikel wordt de Kruispuntbank beschouwd als een intermediaire organisatie, in de zin van een andere organisatie dan de verantwoordelijke voor de verwerking van niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens die instaat voor het pseudonimiseren ervan"*.
28. De KSZ-wet bevat dienaangaande geen andere specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat alle betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Ook aan deze lacune, welke een essentieel element van de gegevensverwerking betreft, moet worden verholpen.

OM DEZE REDENEN

de Autoriteit,

vestigt de aandacht van de aanvrager op de nood aan een degelijk regelgevend kader voor de DW AM&SB:

Hierin dienen minstens volgende elementen te worden uitgeklaard:

- welbepaald en uitdrukkelijk omschreven doeleinde (zie randnummers 19 en 20);
- opgave van de te verwerken types of categorieën van persoonsgegevens (zie randnummers 22 en 23);
- precisering van de maximale bewaartermijn van de persoonsgegevens in de DW AM&SB (zie randnummer 25);
- aanduiding als dusdanig van de verwerkingsverantwoordelijke van de DW AM&SB (zie randnummer 28).

²⁰ Zie: https://www.ksz-bcss.fgov.be/nl/dwh/dwh_page/content/websites/datawarehouse/about/missie.html.

In afwachting van de uitwerking van een degelijk regelgevend kader voor de DW AM&SB, adviseert de Autoriteit om in artikel 3 van het KB van 16 januari 2002 (zoals gewijzigd ingevolge het ontwerp) de met 'sociale gegevens' gelijk te stellen 'gegevens die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten van de tot het netwerk behorende overheidsdiensten, openbare instellingen en meewerkende instellingen van privaatrecht van de Gemeenschappen en Gewesten' te begrenzen tot die 'gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid' (zie randnummer 21).

(get.) Alexandra Jaspar

Directeur van het Kenniscentrum